

Către: **Dna Liliana IACONI**,
Secretar General al Guvernului

Nr. 05/21-AP din 03.03.2021

Ref.: Propunerile mediului privat privind aplicabilitatea Hotărârilor Comisiei Naționale Extraordinaire de Sănătate Publică (CNESP)

Stimată Dna Secretar General,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează înaltele sale considerațiuni și prezintă grațitudinea sa pentru deschiderea Dvs în participare la ședința tehnică cu Membrii EBA, care a avut loc pe data de 2 martie curent.

Ținem să menționăm că mediul de afaceri din Republica Moldova salută și susține intenția CNESP în gestionarea eficientă a situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, inclusiv a altor situații de risc epidemiologic care afectează sănătatea publică. În același context, restricțiile impuse de CNESP impactează semnificativ activitatea economică în țară.

Drept urmare, transmitem propuneri concrete de ajustarea al Hotărârilor CNESP, astfel încât să fie în continuare asigurată limitarea răspândirii virusului, cât și menținut fluxul economic. De asemenea comunicăm despre disponibilitatea EBA Moldova în prezentarea oricăror informații adiționale.

Anexă: 5 file.

Cu profund respect,

Mariana RUFĂ,
Director Executiv al
Asociației Businessului European

Nr.	Prevedere hotărâre CNESP	Numărul/data hotărârii	Problema	Propunere
1.	Se prelungeste suspendarea acțiunii pct. 7 din Hotărârea nr. 45 din 15 februarie 2021 a Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică. în perioada dată se vor aplica prevederile pct. 4.4. din Anexa la Hotărârea nr. 35 din 27 noiembrie 2020, în redacția inițială.	Pct.10. Hotărârea nr.47/26.02.2021	<p>Atât în versiunea pct.7 din Hotărârea nr.45/15.02.2021, cit și în versiunea pct.4.4 din Anexa la Hotărârea nr.35/27.11.2020, s-a restricționat capacitatea de îmbarcare în mijloacele de transport rutier făcându-se trimitere doar la tipul de transport în raport cu aria geografică deservită – local, municipal, raional și interraional, fără să se țină cont de specificul transportului local în cazul transportului lucrătorilor între domiciliu și locul de muncă (<i>Transportul rutier contra cost de persoane prin servicii regulate speciale în trafic local, raional sau interraional – art.71 (1) Codul transporturilor rutiere</i>).</p> <p>Ca urmare, atât prin Hotărârea nr.45/15.02.2021, cit și în versiunea pct.4.4 din Anexa la Hotărârea nr.35/27.11.2020 se stabilesc restricții de îmbarcare pentru transportul de serviciu, în lipsa căruia salariații ar fi nevoiți să circule cu transport public, ceea ce nu contribuie la măsurile anti-Covid scontate, având în vedere că mijloace de transport public suficiente nu sunt asigurate.</p>	<p>Persoanele fizice și persoanele juridice, care efectuează activități de transport feroviar și rutier de persoane în trafic local, municipal/raional/interraional, internațional cât și activitățile conexe (gări auto/feroviare, stații de testare auto etc.) vor asigura respectarea strictă a următoarelor măsuri de prevenire și control a infecției COVID - 19:</p> <p>4.4. limitarea numărului de persoane în transportul feroviar și rutier în trafic raional și interraional-proportional numărului de scaune disponibile în mijlocul de transport, iar pentru transportul rutier în trafic local și municipal în limita a 60% din capacitatea de îmbarcare. Limitarea nu se aplică transportului lucrătorilor între domiciliu și locul de muncă în trafic local, raional sau interraional (<i>transportul rutier contra cost de persoane prin servicii regulate speciale– art.71 (1) Codul transporturilor rutiere</i>), care se va realiza proporțional numărului de scaune disponibile în mijlocul de transport.</p>
2.	Se suspenda activitatea...	Oricare hotărâri	<p>Când se suspenda activitatea unor ramuri/domenii, se acorda un termen restrâns de 2 zile pentru implementare (hotărârea se publică vineri noaptea și imediat sau de luni deja se aplică). Nu se reușește să se comunice salariaților legal să nu vină la muncă, să se prezinte noul grafic al schimburilor, nu se reușește să se comunice contragenților despre rețineri în livrare etc. Codul Muncii nu acorda angajatorului posibilitatea să modifice unilateral tipul săptămânii de lucru sau durata zilei de muncă ca urmare a publicării Hotărârilor Comisiei. Suntem nevoiți să inventăm șomaj tehnic, staționare sau concedii, toate acestea fiind puse de fapt pe umerii și pe riscul angajatorilor.</p>	<p>În cazul când se adoptă restricții de activitate, să se asigure un termen rezonabil pentru angajatori, ca să se poată întreprinde toate măsurile legale pentru asigurarea raporturilor de muncă și de afaceri cu contragenții.</p>

			Elementar, graficul schimburilor trebuie conform CM sa se aducă la cunoștința salariaților cu o luna înainte, ceea ce imposibil de asigurat daca vineri seara se publica noul mod de activitate pentru unitate. Sau daca trebuie de adus ordinele la cunoștința salariaților sub semnătura ca de luni muncesc altfel, dar hotărârea s-a publica seara când salariații nu mai sunt la munca si comunicarea prin mijloacele de comunicare electronica in acest condiții nu se recunoaște ca consimțământul exprimat in scris de salariat.	
3.	Persoanele care traversează frontiera de stat pe sensul de intrare în Republica Moldova, și vin, direct sau în tranzit, din țări clasificate ca zonă roșie , vor completa, în mod obligatoriu fișa epidemiologică, precum și vor semna declarația pe propria răspundere de a respecta regimul de autoizolare de 14 (paisprezece) zile, în locurile determinate.	Pct.5. Anexa nr.1 la Hotărârea nr. 42 din 13 ianuarie 2021	Politia de frontiera, in cazul când un cetățean vine indirect dintr-o zona roșie solicita sa stea in izolare 14 zile. Astfel, daca de exemplu, cetățeanul vine din Anglia (zona roșie) si pe data de 1 februarie a intrat in Ucraina (zona verde), iar din Ucraina vine în Moldova pe data de 2 martie, se solicita sa stea in izolare. La întrebarea noastră de ce daca a trecut mai mult de o luna de când sta in zona verde, nu pot sa răspundă cit timp ar trebui sa treacă ca sa nu se considere ca vine indirect din zona rosie.	Pct.5 Anexa nr.1 la Hotărârea CNESP nr. 42 din 13 ianuarie 2021 se completează în final cu textul: “Daca persoana, care vine dintr-o zona roșie, a avut in tara de tranzit o ședere de cel puțin 14 zile calendaristice, se considera ca persoana vine direct din aceasta tara in care a stat ultimele 14 zile calendaristice.”
4.	Excepție de la prevederile punctului 5, se stabilește pentru următoarele categorii de persoane, în cazul în care nu prezintă semne clinice de infecție respiratorie sau stare febrilă: 6.5. persoanele care călătoresc în	Pct.6. Anexa nr.1 la Hotărârea nr. 42 din 13 ianuarie 2021	Persoanele care se deplasează in interes profesional peste hotare nu întotdeauna au ca scop semnarea contractului sau ca urmare a negocierilor nu întotdeauna se încheie contracte, ci se deplasează la întrunirile de grup, sau in vizite la negocieri sau formare profesionala etc scopuri profesionale; solicitarea ca trebuie sa prezinte obligatoriu contract la întoarcere in tara nu este reala de îndeplinit, astfel incit măsura este una foarte dificilă in aplicare si aplicata contradictoriu de politia de frontiera.	Pct.6. Anexa nr.1 la Hotărârea CNESP nr. 42 din 13 ianuarie 2021 se exclude textul “și contractul încheiat cu agentul economic din străinătate”.

	străinătate în interes profesional și la revenire în țară prezintă confirmarea delegării în străinătate din numele persoanei juridice rezidente a Republicii Moldova și contractul încheiat cu agentul economic din străinătate sau ordin de delegare emis de instituțiile publice ale Republicii Moldova;			
5.	Se solicită Comisiei teritoriale extraordinare de sănătate publică a mun. Chișinău stabilirea unui regim restricționat, în zilele de sâmbătă și duminică, de circulație a transportului public în raza municipiului Chișinău.	Pct.9. Hotărârea nr.47/26.02.2021	Pentru salariații care au săptămâna de lucru de 6 zile sau lucrează în schimburi și au schimbul sâmbătă sau duminică, restricționarea transportului în aceste zile este o problemă, deoarece nu este clar graficul de circulație și transportul este încărcat, astfel ca efectul scontat de măsura anti-covid nu se asigură prin limitarea data.	Sa nu se restricționeze transportul în zilele de sâmbătă și duminică.
6.	Suspendarea procesului educațional în clasă	Hotărârea nr.47/26.02.2021	Trecerea la învățământul online pentru clasele primare împiedică părinții să lucreze, căci trebuie să stea acasă. Așa cum astfel de hotărâri se adoptă vineri seara, după încheierea zilei de muncă, angajatorul nu poate fi informat despre absența de la lucru sau despre întârzieri decât luni. Aceasta creează impedimente pentru procesul normal de muncă la unități, care nu pot asigura curent forța de muncă necesară, dar și lipsește de venituri salariații.	În Hotărârile CNESP să se indice, la final, ca prevederile acesteia, în cazurile pe care le impune, constituie impediment în afara controlului ce nu trebuie confirmat suplimentar de către Camera de Comerț și Industrie sau alta autoritate națională.

7.	Pentru personalul, activitatea căruia nu necesită prezența obligatorie la locul de muncă, se vor asigura condiții de muncă la distanță.	Pct.4 Hotărârea nr.47/26.02.2021	Ca urmare ca funcționarii publici lucrează la distanță, este dificil de luat legătura cu autoritățile când este necesară comunicarea. Sau nimeni nu răspunde la telefon sau dacă răspunde, ni se comunică ca executorul lucrează la distanță și nu ne poate face legătura, ceea ce creează de multe ori tergiversări în soluționarea unor probleme urgente.	Sa se asigure legătura cu funcționarii care lucrează la distanță, aceștia să fie obligați să comunice o poșta electronică unde să fie contactați sau să revină ei la telefon, atât timp cât nu se poate comunica telefonul personal.
8.			Nu există o legătură bidirecțională între societate și CNESP. De când a fost instituită Comisia și până la moment nu există un telefon de contact sau o adresă de e-mail la care să putem adresa întrebări care apar în aplicare, având în vedere că uneori astfel de probleme există. Suntem supuși pericolului de aplicare incorectă și sancționare atât timp cât exprimarea nu este clară și nimeni nu poate comenta ce s-a avut în vedere sau cui să adresăm oficial petiția/demersul pentru clarificări.	Sa se indice pe site-ul Guvernului un telefon de contact/e-mail, la care pot fi adresate întrebări în legătura cu aplicarea hotărârilor Comisiei, iar în însăși Hotărârea aprobată să se facă trimitere la linkul prin care este aprobată și unde pot fi adresate întrebări.
9.	Se sistează, începând cu 17 februarie 2021, activitatea centrelor comerciale la nivel național în zilele de sâmbătă și duminică, cu asigurarea funcționării în regim normal a unităților de comercializare a produselor alimentare și a produselor farmaceutice, amplasate în incinta acestora	Pct. 8 din Hotărârea nr. 45 din 15.02.2021	<p>Rugăm să confirmați/explicați legalitatea funcționării subdiviziunilor (sucursalelor, agențiilor) bancare amplasate în incinta centrelor comerciale în zilele de sâmbătă și duminică. Activitatea bancară este un domeniu important pentru satisfacerea nevoilor prioritare ale cetățenilor. În zilele de sâmbătă și duminică persoanele fizice, în mare majoritate, apelează la serviciile bancare, în scopul efectuării transferurilor bănești, achitării serviciilor comunale, schimb valutar, etc.</p> <p>Propunem adoptarea unei noi hotărâri, care ar avea următoarele prevederi: „Să permită reluarea activității Centrelor Comerciale în zilele inclusiv de sâmbătă și duminică (întreaga săptămână) cu respectarea următoarelor norme epidemiologice: - Efectuarea obligatorie a termometriei la intrarea în Centrul comercial a fiecărui vizitator/cumpărător, cu interzicerea accesului în incinta Centrului a persoanelor cu stare febrilă și informarea lor despre necesitatea consultării medicului.</p>	<p>Propuneri:</p> <ol style="list-style-type: none"> De a concretiza definiția termenului «Centru Comercial». De a permite asigurarea funcționării în regim obișnuit subdiviziunilor Băncii amplasate în incinta centrelor comerciale în zilele de sâmbătă și duminică. Este necesar de concretizat: dacă subdiviziunea Băncii este amplasată la intrare/în incinta supermarketului cu produse alimentare, activitatea cărora este permisă în zilele de sâmbătă și duminică, dar marketul se află în incinta Centrului Comercial, atunci activitatea subdiviziunii Băncii este permisă sau interzisă conform pct.8 din Hotărârea nr.45 din 15.02.2021 a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică?

			<ul style="list-style-type: none">- Admiterea în Centrul comercial exclusiv a vizitatorilor asigurați cu măști de protecție.- Monitorizarea stării de sănătate a angajaților din subordine, inclusiv termometria, la începutul zilei de muncă cu asigurarea evidenței. În caz de depistare a unor simptome ale infecției respiratorii acute, angajatul nu se admite la serviciu, se autoizolează și informează medicul de familie.- Atenționarea vizitatorilor/cumpărătorilor despre obligativitatea respectării distanței fizice.- Monitorizarea igienizării de către fiecare vizitator/cumpărător a mânilor prin intermediul dozatoarelor cu soluție dezinfectantă pe bază de alcool instalate la intrare și ieșire din Centrul Comercial.- Respectarea prevederilor Hotărârii nr. 32 din 27 februarie 2021 a Comisiei Extraordinare de Sănătate Publică a mun. Chișinău, reieșind din normativul de 1 vizitator la 4 m² din suprafața comercială.- Plasarea informației privind numărul de vizitatori care pot să se afle în incinta Centrului Comercial concomitent.- Monitorizarea numărului de persoane care se află în incinta Centrului Comercial concomitent, prin intermediul sistemului electronic de numărare a persoanelor intrare și ieșire sau prin monitorizarea fizică de către personalul din pază.- Limitarea numărului de persoane care pot să se afle concomitent în spațiile închise din incinta Centrului Comercial (de ex: WC, Lift, etc.).- Deschiderea la maximum a tuturor căilor de acces pentru a minimaliza crearea aglomerațiilor la intrare – ieșire din Centru Comercial.- Separarea intrărilor de ieșiri prin instalarea indicatoarelor respective;- Instalarea cercurilor pe podea (indicator) în fața utilajelor de deservire automată (gen bancomate, aparate de preparare a cafelei/ceai, terminalelor de plată, etc.) pentru respectarea distanței de 2 metri între persoane.- Asigurarea punctelor de comercializare a produselor de igienă și protecție personală în incinta Centrelor Comerciale;- Asigurarea cu produse de dezinfectare a mânilor la intrare în Centru Comercial, la intrare în lifturi, în WC și pe la fiecare nivel/etaj.- Informarea comercianților și cumpărătorilor referitor la măsurile de sănătate publică pentru prevenirea infecției COVID-19 prin intermediul postului local de radio sau alte dispozitive audio precum și prin afișarea materialelor informative, care promovează regulile de igienă și prevenire a infecției.- Asigurarea cu o igienizare de cel puțin 2-3 ori pe zi a suprafețelor de exploatare intensă (lift, escalator, WC, bancomate, terminale de plată, scări etc.).- Asigurarea chiriașilor cu informațiile privind normele de prevenire a infecției SARS-CoV2.- Chiriașii din cadrul Centrelor Comerciale vor admite în spațiul comercial închiriat doar numărul de persoane reieșind din normativul 1 persoană la 4 m² din spațiul comercial liber.”
--	--	--	--